

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 76/2012-26

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej advokátom doc. JUDr. B. F., PhD., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj porušenia čl. 12 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Ružomberok v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 13/2011 a jeho uznesením z 25. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. decembra 2011 doručená sťažnosť spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci

namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“), ako aj porušenia čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 13/2011 a jeho uznesením z 25. októbra 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľka v záujme vymoženía svojej pohľadávky z úverovej zmluvy, ktorú uzatvorila s dlžníkom V. M. (ďalej len „povinný“), priznanej vykonateľným rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného S., a. s., podala 4. januára 2011 súdnemu exekútorovi JUDr. R. K. (ďalej len „súdny exekútor“) návrh na vykonanie exekúcie. Súdny exekútor na základe poverenia udeleného okresným súdom 25. februára 2011 začal nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Napadnutým uznesením okresný súd vylúčil vo veci konajúceho súdneho exekútora z vykonávania exekúcie vedenej pod sp. zn. 7 Er 13/2011 (EX 214/11) z dôvodu, že bol pred vymenovaním do funkcie súdneho exekútora zamestnancom sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania (oprávnenej), čo podľa názoru okresného súdu zakladá dôvod na jeho vylúčenie. Okresný súd rozhodol o vylúčení súdneho exekútora na základe námietky povinného doručenej okresnému súdu 29. apríla 2011.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti ďalej uviedla:

«Okresný súd Ružomberok uznesením zo dňa 25.10.2011, sp.zn.: 7Er 13/2011 (ďalej aj „Uznesenie“ alebo „napadnuté uznesenie“) ex offio rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcie. Práve označené uznesenie a postup všeobecného súdu, ktorý viedol k jeho vydaniu, sťažovateľ napáda z hľadiska porušenia jeho základných, nižšie definovaných, práv.»

V súvislosti s vylúčením súdneho exekútora z exekúcie v označenom exekučnom konaní sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, k čomu bližšie uviedla:

«Napadnuté uznesenie Okresného súdu Ružomberok veľmi významnou mierou ovplyvnilo faktické a právne postavenie sťažovateľa a to najmä v spojitosti s výkonom exekúcie vedenej pod sp. zn. EX 214/11. Tvrdíme, že postup všeobecného súdu v konaní vedenom pod sp. zn.: 7Er 13/2011 ako aj samotné rozhodnutie tohto súdu, nelegitímne a nelegálne limitovali práva sťažovateľa, najmä jeho právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 Ústavy a právo na spravodlivý súdny proces zaručené čl. 6 ods. 1 Dohovoru a to v takej miere, že je to v právnom štáte neprípustné. Je tomu tak preto, že všeobecný súd:

a) bez toho aby upovedomil sťažovateľa o Náleze ústavného súdu zo dňa 13.04.2011, sp. zn.: III ÚS 322/2010-37;

b) bez toho aby vykonal akékoľvek dokazovanie v otázke subjektívnej alebo objektívnej zaujatosti súdneho exekútora vo veci alebo v pomere k účastníkom exekučného konania;

c) bez toho aby existovali akékoľvek racionálne pochybnosti o legálnom a legitímnom postupe súdneho exekútora v exekúcii;

d) bez toho aby existovali oprávnené obavy sťažovateľa alebo povinného o legálny priebeh exekúcie:

e) bez toho aby umožnil sťažovateľovi s cieľom ovplyvniť rozhodnutie všeobecného súdu vyjadriť sa k otázke zaujatosti a to aj na podklade konkrétnych dôkazov a rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp.zn.: III ÚS 322/2010;

rozhodol s konečnou platnosťou (podľa ust. §30 ods.10 Exekučného poriadku proti rozhodnutiu všeobecného súdu o námietke zaujatosti exekútora nemožno podať opravný prostriedok) o právnom postavení sťažovateľa, pričom toto rozhodnutie vyvolalo právne účinky do budúcnosti a definitívne zbavilo sťažovateľa možnosti dosiahnuť vymoženie svojej pohľadávky výkonom exekučnej činnosti realizovanej súdnym exekútorom - JUDr. R. K.

... postupom Okresného súdu Ružomberok v konaní vedenom pod sp. zn.: 7Er 13/2011, ako aj napadnutým uznesením tohto súdu, došlo v rámci práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces k porušeniu zásady „rovnosti zbraní“, zásady kontradiktórnosti súdneho konania, práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a práva na rozhodovanie podľa relevantnej právnej normy, ktoré sú imanentnou súčasťou vyššie

označených základných práv a to spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s čl.46 ods. 1 Ústavy a článkom č. 6 ods. 1 Dohovoru.»

Sťažovateľka namieta tiež porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, pretože „*Všeobecný súd svojím rozhodnutím, ktoré bolo vydané v konaní vedenom bez dodržania zásad spravodlivého súdneho procesu, obmedzil majetkové práva sťažovateľa takým spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s článkom č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článkom č. 1 Protokolu č. 1 Napadnutým rozhodnutím všeobecného súdu došlo k reálnemu ohrozeniu majetku sťažovateľa existujúceho v podobe pohľadávky a jej príslušenstva a taktiež došlo k zníženiu majetku sťažovateľa o majetok vynaložený na výkon exekúcie zvoleným súdnym exekútorom. Sťažovateľ mal teda v zmysle článku č. 20 ods. 1 Ústavy SR a článku č. 1 Protokolu č. 1 majetok chránený Dohovorom o ktorý však nelegálnym postupom a rozhodnutím všeobecného súdu bez akejkoľvek náhrady prišiel.*“.

Namietané porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru sťažovateľka odôvodnila tým, že „*aj keď výkon a ochrana jeho práva na spravodlivý súdny proces mala byť rovnaká, mal v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ním zaobchádzané odlišne. Sťažovateľ však bol, a to najmä vzhľadom k faktu, že všeobecný súd rozhodoval o jeho práve na výkon súdneho rozhodnutia zvoleným exekútorom a toto rozhodnutie výrazne ovplyvnilo jeho právne postavenie, účastníkom konania rovnako ako povinný. Z okolností daného prípadu nemožno vyšpecifikovať také skutočnosti, ktoré by mohli objektívne a rozumne ospravedlniť takéto odlišné zaobchádzanie. Odlišné zaobchádzanie so sťažovateľom nemožno ospravedlniť jeho iným postavením (postavením oprávneného), pretože takýto dôvod je priamo Ústavou SR a Dohovorom špecifikovaný ako dôvod zakázaného odlišného zaobchádzania.*“.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 13/2011 a jeho uznesením z 25. októbra 2011, *zruší napadnuté uznesenie a vec vráti*

okresnému súdu na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 000 €, ako aj úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo

slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, ako aj porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Er 13/2011 a jeho uznesením z 25. októbra 2011.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) je podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu (PL. ÚS 21/00, I. ÚS 5/00, II. ÚS 143/02, III. ÚS 60/04) súčasťou základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 545/2010, II. ÚS 165/2011). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03, II. ÚS 179/2011).

Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnemu problému nastolenému v sťažnosti sťažovateľky, ktorý spočíva v tom, či okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď samotnú skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom oprávnenej pred vykonávaním exekúcie (hlavne pre jeho pomer k účastníkovi konania v tomto prípade na strane oprávnenej), ktorá vzbudzuje dôvodnú pochybnosť o jeho nezaujatosti, považoval za dôvod na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcie.

Podľa § 3 Exekučného poriadku exekútor vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle.

Podľa § 4 Exekučného poriadku činnosť exekútora je nezlučiteľná s pracovným pomerom alebo s obdobným pracovným vzťahom, podnikaním, členstvom v štatutárnom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo členstvom v dozornom orgáne obchodnej spoločnosti alebo družstva alebo s vykonávaním inej zárobkovej činnosti s výnimkou vedeckej, pedagogickej, literárnej, umeleckej a publicistickej činnosti.

Podľa § 5 Exekučného poriadku v súvislosti s výkonom exekučnej činnosti má exekútor postavenie verejného činiteľa (odsek 1). Vykonávanie exekučnej činnosti je výkonom verejnej moci (odsek 2).

Podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti.

Podľa § 30 ods. 3 Exekučného poriadku len čo sa exekútor dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to bezodkladne súdu...

Podľa § 30 ods. 4 Exekučného poriadku účastníci exekučného konania majú právo vyjadriť sa o osobe exekútora.

Podľa § 30 ods. 5 Exekučného poriadku účastník môže uplatniť námietku zaujatosti u exekútora najneskôr do piatich dní odo dňa doručenia upovedomenia o začatí exekúcie alebo do piatich dní od dňa, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je exekútor vylúčený...

Podľa § 30 ods. 6 Exekučného poriadku v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť exekútor vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o tomto dôvode dozvedel.

Okresný súd v odôvodnení namietaného uznesenia sp. zn. 7 Er 13/2011 z 25. októbra 2011 okrem iného uviedol:

„Dňa 29.04.2011 bola prostredníctvom súdneho exekútora tunajšiemu súdu doručená námietka zaujatosti povinného proti súdnemu exekútorovi, v ktorej povinný uviedol, že namieta zaujatosť súdneho exekútora JUDr. R. K., ktorý je bývalým zamestnancom spoločnosti P., s.r.o. O tejto skutočnosti sa povinný dozvedel 18.04.2011.

Tunajší súd uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom č.k. 7Er/13/2011-42 zo dňa 21.06.2011 rozhodol, že súdny exekútor JUDr. R. K. nie je vylúčený z vykonávania exekúcie vedenej pod spisovou zn. EX 214/11.

Proti uvedenému uzneseniu podal povinný dňa 11.07.2011 odvolanie, v ktorom poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky spis. zn. III. ÚS 322/2010-37 zo dňa 13.04.2011, ktorý jednoznačne konštatoval, že bývalý pracovný pomer súdneho exekútora JUDr. R. K. je dôvodom na jeho vylúčenie z vykonávania exekúcie. Povinný navrhol vylúčiť súdneho exekútora JUDr. K. z exekúcie vedenej voči jeho osobe, pretože sú pochybnosti o jeho nestrannosti a nezávislosti pre pomer k svojmu bývalému zamestnávateľovi, ktorý je oprávnený v jeho exekučnej veci. ...

Vzhľadom ku skutočnosti, že povinný podal odvolanie proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom, proti ktorému odvolanie nie je prípustné, jeho podaním došlo ex lege k zrušeniu uznesenia č. k. 7Er/13/2011-42 zo dňa 21.06.2011 a vec bola predložená sudcovi.

Podľa § 30 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z z. (Exekučný poriadok), exekútor je vylúčený z vykonávania exekúcie, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, ktorá je predmetom exekúcie, k účastníkom exekučného konania alebo k ich zástupcom, možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. ...

Preskúmaním spisového materiálu mal súd za preukázané, že námietka zaujatosti súdneho exekútora bola podaná dôvodne. Súdny exekútor v zmysle § 3 Exekučného poriadku vykonáva exekučnú činnosť nestranne a nezávisle, pričom je viazaný len ústavou, medzinárodnými zmluvami podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy SR, zákonmi, inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a rozhodnutím súdu vydanom v exekučnom konaní. Súdny exekútor musí byť teda nestranný a súčasne sa musí javiť nestranným aj pre externé prostredie, v ktorom pôsobí pri nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí. Jedným z dôvodov, pre ktorý môže byť súdny exekútor vylúčený z vykonávania exekúcie je jeho pomer k účastníkom konania alebo ich zástupcom a to buď priateľský alebo opačný, ktorý

má základ v okolnostiach, ktoré nastali mimo exekučného konania, a ktorý môže ovplyvniť subjektívne nazeranie exekútora a v nadväznosti na to aj jeho nestrannosť. Skutočnosť, že v uvedenom exekučnom konaní bol poverený jeho vedením súdny exekútor, ktorý je zároveň bývalým zamestnancom oprávneného, podľa názoru súdu vzbudzuje pochybnosti o jeho nezaujatosti a je dôvodom k jeho vylúčeniu z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku. Na základe uvedených skutočností a s poukazom na nález Ústavného súdu spis. zn. III. ÚS 322/2010-37 zo dňa 13.04.2011, súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovej časti tohto uznesenia a súdneho exekútora JUDr. R. K. vylúčil z vykonávania exekúcie vedenej pod spis. zn. EX 214/11.“

Ústavný súd konštatuje, že nezlučiteľnosť činnosti (funkcie) súdneho exekútora s pracovným pomerom (a inými) vyplývajúca z § 4 Exekučného poriadku predstavuje záruku, že súdny exekútor svoju činnosť spočívajúcu v nútenom výkone súdnych a iných rozhodnutí bude vykonávať nezávisle a nestranne v zmysle § 3 Exekučného poriadku. Inými slovami, súdny exekútor vykonávaním činnosti, ktorá je nezlučiteľná s pracovným pomerom, môže oprávnene vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti a nezaujatosti vo vzťahu k účastníkom exekučného konania. Uvedené konanie nevyklučuje ani disciplinárnu, resp. trestnú zodpovednosť súdneho exekútora ako verejného činiteľa. Skutočnosť, že súdny exekútor bol zamestnancom účastníka exekučného konania (v danom prípade oprávneného), je okolnosťou vylučujúcou ho z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku, ktorú je v zmysle § 30 ods. 3 Exekučného poriadku povinný bezodkladne oznámiť súdu. Ak súd vylúči exekútora z vykonávania exekúcie, v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého vykonaním tejto exekúcie poverí súd (§ 30 ods. 11 Exekučného poriadku).

S odkazom na citovanú právnu úpravu tak nie je potrebné preukázať zaujatosť súdneho exekútora, ale postačí už samotné preukázanie existencie dôvodných pochybností o jeho nezaujatosti. Uvedené je konštruované v súlade so zásadou, ku ktorej dospel v rámci svojej rozhodovacej praxe Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), a to, že „spravodlivosť musí byť nielen poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná“

(rozhodnutie *Delcourt v. Belgicko*, Publication of the European Court of Human Rights, Series A, č. 11, s. 17, § 31).

Vzhľadom na už uvedené nemožno ani právne závery okresného súdu vyjadrené v uznesení sp. zn. 7 Er 13/2011 z 25. októbra 2011 považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania.

Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia okresného súdu konštatuje, že okresný súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku podstatne pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

Okresný súd podľa názoru ústavného súdu postupoval ústavne súladným spôsobom, keď uznesením sp. zn. 7 Er 13/2011 z 25. októbra 2011 rozhodol o vylúčení súdneho exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku z dôvodu, že mal preukázanú pochybnosť o jeho nezaujatosti, poukazujúc pri odôvodňovaní svojho právneho záveru aj na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 322/2010 z 13. apríla 2011.

Námietku sťažovateľky týkajúcu sa postupu okresného súdu, ktorému vyčítala, že nemala možnosť vyjadriť sa k otázke zaujatosti súdneho exekútora a ovplyvniť tak namietané rozhodnutie, ústavný súd posúdil ako nedôvodnú. Zo zapožičaného spisu okresného súdu vedeného pod sp. zn. 7 Er 13/2011 vyplýva, že sťažovateľka mala možnosť vyjadriť sa k uplatnenej námietke zaujatosti, pretože okresný súd prípisom z 10. mája 2011 zaslal predloženú námietku zaujatosti jej právnemu zástupcovi na vyjadrenie. Právny zástupca sťažovateľky uvedený prípis spolu s námietkou prevzal 18. mája 2011, svoje právo však nevyužil a v súdom určenej lehote (ani neskôr) sa k námietke nevyjadril.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že namietaný postup a uznesenie okresného súdu nezasahujú neprípustným spôsobom do práva sťažovateľky na spravodlivý

proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Označené práva nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery okresného súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s namietaným postupom a rozhodnutím okresného súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, II. ÚS 545/2010).

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré

považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia okresného súdu dospel k záveru, že z jeho odôvodnenia nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by ním mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže okresný súd v posudzovanom prípade ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy (v danom prípade ustanovenia Exekučného poriadku).

Nemožno akceptovať námietku sťažovateľky, že vylúčením súdneho exekútora z vykonávania exekúcie došlo k reálnemu ohrozeniu jej majetku existujúceho v podobe pohľadávky, resp. že ním bola zmarená finalizácia exekučnej činnosti vymožením jej pohľadávky, pretože v zmysle ustanovení Exekučného poriadku v exekúcii pokračuje ten exekútor, ktorého navrhne oprávnený a ktorého súd poverí vykonaním exekúcie. Vykonanie exekúcie, resp. vymožitelnosť pohľadávky oprávneného v konečnom dôsledku nie sú limitované osobou konkrétneho exekútora.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi namietaným postupom a uznesením okresného súdu a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

3. K namietanému porušeniu čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru

Podľa čl. 12 ods. 2 ústavy základné práva a slobody sa zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým bez ohľadu na pohlavie rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo

k etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Nikoho nemožno z týchto dôvodov poškodzovať, zvýhodňovať alebo znevýhodňovať.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných dohovorom musí byť zabezpečené bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Ustanovenie čl. 12 ods. 2 ústavy má charakter ústavného princípu, ktorý sú povinné rešpektovať všetky orgány verejnej moci pri výklade a uplatňovaní ústavy. Tieto ustanovenia ústavy sú vždy implicitnou súčasťou rozhodovania ústavného súdu, t. j. aj jeho rozhodovania o porušovaní základných práv a slobôd garantovaných ústavou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a preto ak neboli porušené základné práva a slobody sťažovateľa, nie je potrebné deklarovať ani porušenie týchto ustanovení ústavy (IV. ÚS 119/07).

Ústavný súd aj vo vzťahu k čl. 14 dohovoru poukazuje na judikatúru ESĽP, z ktorej vyplýva, že uvedený článok iba dopĺňa ostatné hmotnoprávne ustanovenia dohovoru a jeho protokolov. Tento článok však nemá vlastnú nezávislú existenciu, ale je účinný len vo vzťahu k právam a slobodám, ktoré sú zaručené ustanoveniami dohovoru (IV. ÚS 47/05).

Porušenie čl. 12 ods. 2 ústavy a porušenie zákazu diskriminácie zaručeného v čl. 14 dohovoru odôvodňovala sťažovateľka tým, že mala v konaní pred všeobecným súdom výrazne nevýhodné postavenie a bolo s ňou zaobchádzané odlišne. Z uvedeného vyplýva, že porušenie označených článkov ústavy a dohovoru sťažovateľka spája s porušením svojho základného práva na súdnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 ods. 1 dohovoru), ktorého porušenie však ústavný súd v postupe a rozhodnutí okresného súdu nezistil, a preto nemohol konštatovať ani porušenie zákazu diskriminácie zaručeného čl. 12 ods. 2 ústavy a čl. 14 dohovoru, a to z dôvodu absencie akejkoľvek spojitosti (príčinnej súvislosti) medzi namietaným porušením označených článkov ústavy a dohovoru a namietaným postupom a uznesením okresného súdu. Z tohto dôvodu je

sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti zjavne neopodstatnená (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2012